

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
ZAJĘCIA PRAKTYCZNO - TECHNICZNE – KLASA IV
rok szkolny 2026/2027**

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań technicznych w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej.

Ocenianie ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
 - wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Przy ocenianiu osiągnięć uczniów należy zwrócić uwagę na:

- rozumienie zjawisk technicznych,
- umiejętność wnioskowania,
- czytanie ze zrozumieniem instrukcji urządzeń technicznych, katalogów,
- czytanie i rysowanie rysunków złożeniowych i wykonawczych,
- umiejętność organizacji miejsca pracy,
- właściwe wykorzystanie materiałów, narzędzi i urządzeń technicznych,
- przestrzeganie zasad bhp,
- dokładność i staranność wykonywania zadania.

KRYTERIA OCEN

ILOŚĆ OCEN W PÓŁROCZU

minimalna ilość ocen cząstkowych wymagana do wystawienia oceny: kl. IV – 5 ocen.

SPRAWDZIANY, TESTY (waga: 3) – 1-2 w półroczu

Odpowiedzi na sprawdzianie są punktowane. Przy przeliczeniu punktów na ocenę obowiązuje skala wg kryteriów:

- 100% - celujący (6)
- 86 – 99% - bardzo dobry (5)
- 76 – 85% - dobry (4)
- 50 – 75% - dostateczny (3)
- 30 – 49% - dopuszczający (2)
- 0 – 29% - niedostateczny (1)

KARTKÓWKA (waga: 2) – 1 w półroczu

ĆWICZENIA, KARTY PRACY (waga: 1)

SPRAWDZIAN PRAKTYCZNY/ PROJEKT (waga: 2) – prace wykonywane na zajęciach, oceniana jest samodzielność, stopień realizacji zadania, wkład pracy, estetyka. Uczeń nieobecny na lekcji praktycznej ma obowiązek wykonania pracy.

AKTYWNOŚĆ NA LEKCJI (waga: 1)

(za każde 3 plusy ocena bardzo dobra, za trzy minusy niedostateczna) – praca na lekcji, odpowiedź.

Uczeń ma prawo do zgłoszenia np (nieprzygotowanie do lekcji), bm (brak materiałów) – po 1 razie w półroczu.

POPRAWIE PODLEGAJĄ OCENY ZE SPRAWDZIANÓW I TESTÓW

Możliwość poprawy oceny w terminie do 2 tygodni od otrzymania oceny lub od powrotu ucznia do szkoły po nieobecności w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

INFORMACJA O OCENIE ZE SPRAWDZIANU I TESTU

w ciągu 7 dni od napisania.

WARUNKI UZYSKANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY
KLASYFIKACYJNEJ :

Zasady opisane są w Statucie szkoły.

ZAKŁADANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Realizacja programu nauczania przedmiotu zajęcia praktyczno-techniczne prowadzi do **stopniowego kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności oraz postaw** niezbędnych do bezpiecznego, odpowiedzialnego i świadomego funkcjonowania w świecie techniki, środowiska oraz przestrzeni publicznej.

Kompetencje ucznia w obszarze wiedzy. Uczeń:

- posiada podstawową wiedzę dotyczącą zasad bezpiecznego działania oraz użytkowania wytworów technicznych i sprzętów technicznych,
- rozumie znaczenie planowania działań oraz konsekwencji podejmowanych decyzji technicznych,
- zna podstawowe zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym dotyczące pieszego, rowerzysty, jadącego hulajnogą elektryczną **oraz użytkownika UTO lub UWR**,
- posiada wiedzę na temat racjonalnego gospodarowania energią, zasobami i materiałami, w tym recyklingu oraz ponownego wykorzystania przedmiotów.

Kompetencje ucznia w obszarze umiejętności. Uczeń:

- rozwiązuje problemy za pomocą planowania, wykonywania i modyfikowania prostych rozwiązań technicznych,
- stosuje analityczne i krytyczne myślenie w ocenie efektów podjętych działań, trwałości wytworów oraz ich funkcjonalności,
- współpracuje w zespole, wykazuje się inicjatywą oraz dzieli się zadaniami z innymi,
- komunikuje się z innymi, uzasadnia swoje decyzje oraz negocjuje rozwiązania w trakcie pracy zespołowej,

- wykazuje kreatywność oraz innowacyjność w projektowaniu i usprawnianiu wytworów już istniejących oraz w poszukiwaniu alternatywnych rozwiązań,
- planuje własne działania oraz korzysta z informacji niezbędnych do realizacji zadań praktycznych.

Kompetencje ucznia w obszarze postaw. Uczeń:

- odpowiada za bezpieczeństwo własne oraz innych, w tym za skutki podjętych działań,
- jest gotowy do samokształcenia i uczenia się, wyciąga wnioski z własnych doświadczeń,
- jest otwarty na współpracę, dialog i wspólne rozwiązywanie problemów,
- dba o środowisko naturalne poprzez świadome decyzje dotyczące użytkowania, naprawy i ponownego wykorzystania przedmiotów.

KONTROLA, OCENA I POMIAR OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Ogólne wymagania na poszczególne stopnie szkolne

Ocena na ZPT ma charakter wspierający uczenie się, dlatego obejmuje nie tylko efekt końcowy, lecz także przebieg działań, samodzielność, zaangażowanie i refleksję ucznia, z naciskiem na informację zwrotną oraz elementy samooceny i oceny koleżeńskiej.

Ocenie podlegają przede wszystkim: działania praktyczno-techniczne i realizacja projektów, organizacja stanowiska pracy, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i współpraca w grupie. Ważnym elementem oceny jest także dokumentowanie procesu pracy (np. w formie szkiców, notatek, modeli) oraz refleksja nad własnym działaniem, w tym nad trudnościami i popełnionymi błędami.

Ocenianie ma charakter wspierający proces uczenia się i uwzględnia indywidualne możliwości ucznia.

Ocena niedostateczna – uczeń nie podejmuje prób realizacji zadań, odmawia współpracy, mimo wsparcia nauczyciela nie wykonuje najprostszych czynności przewidzianych w programie nauczania lub rażąco narusza zasady bezpieczeństwa, stwarzając zagrożenie dla siebie lub innych.

Ocena dopuszczająca – uczeń wykonuje proste działania przy znacznym wsparciu nauczyciela, zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i potrafi przygotować stanowisko pracy.

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela rozpoznaje podstawowe materiały, narzędzia oraz wybrane znaki bezpieczeństwa i znaki drogowe,
- wykonuje nieskomplikowane czynności techniczne według instrukcji,
- przestrzega podstawowych zasad BHP oraz zasad bezpiecznego poruszania się pod nadzorem nauczyciela,
- podejmuje próby współpracy w zespole,
- wykazuje podstawową świadomość potrzeby oszczędnego korzystania z materiałów.

Ocena dostateczna – uczeń realizuje proste zadania techniczne według instrukcji oraz stosuje podstawowe zasady bezpieczeństwa pracy i ruchu drogowego.

Uczeń:

- samodzielnie wykonuje proste zadania techniczne,
- rozróżnia podstawowe materiały i zna ich najważniejsze właściwości,
- czyta proste schematy i rysunki techniczne,
- utrzymuje porządek na stanowisku pracy,

- współpracuje z innymi uczniami,
- stosuje podstawowe zasady bezpiecznego poruszania się jako pieszy, rowerzysta i użytkownik UTO,
- podejmuje próby ponownego wykorzystania materiałów.

Ocena dobra – uczeń samodzielnie planuje i wykonuje zadania praktyczne oraz dobiera materiały i narzędzia do realizacji projektu.

Uczeń:

- planuje kolejność czynności i organizuje swoją pracę,
- poprawnie dobiera narzędzia i techniki obróbki materiałów,
- korzysta z instrukcji i schematów,
- analizuje efekty swojej pracy i wprowadza poprawki,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa bez stałego nadzoru,
- potrafi wyjaśnić wybrane sytuacje komunikacyjne w ruchu drogowym,
- racjonalnie gospodaruje materiałami.

Ocena bardzo dobra – uczeń planuje działania i uzasadnia podejmowane decyzje techniczne.

Uczeń:

- samodzielnie realizuje projekty techniczne,
- proponuje usprawnienia rozwiązań konstrukcyjnych lub materiałowych,
- komunikuje swoje pomysły i argumentuje wybór rozwiązań,
- wykazuje inicjatywę w pracy zespołowej,
- dba o estetykę i funkcjonalność wytworów,
- świadomie podejmuje decyzje dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- uwzględnia aspekty środowiskowe i ekonomiczne w swoich działaniach.

Ocena celująca – uczeń wykazuje wysoką samodzielność, kreatywność i inicjatywę w rozwiązywaniu problemów technicznych.

Uczeń:

- realizuje rozszerzone lub autorskie projekty techniczne,
- poszukuje alternatywnych rozwiązań i technologii wykonania,
- aktywnie wspiera innych uczniów (tutoring rówieśniczy),
- prezentuje efekty swojej pracy na forum klasy lub szkoły,
- promuje bezpieczne zachowania w pracowni i w ruchu drogowym,
- podejmuje działania wykraczające poza program nauczania (np. udział w konkursach o tematyce technicznej, BRD lub innych inicjatywach technicznych).

Przedstawione powyżej zasady oceniania mają charakter ramowy i służą jedynie określeniu kierunków oceny osiągnięć uczniów w przedmiocie zajęcia praktyczno-techniczne. Szczegółowe przedmiotowe zasady oceniania (PZO) stanowią osobny dokument opracowany przez autorów niniejszego programu nauczania.

Metody kontroli i pomiaru osiągnięć ucznia

Kontrola i pomiar osiągnięć uczniów przewidziane w programie nauczania przedmiotu *zajęcia praktyczno-techniczne* są zgodne z nowym podejściem do oceniania, w którym szczególny nacisk należy położyć na wspieranie procesu uczenia się oraz rozwój kompetencji praktycznych i społecznych.

Monitorowanie postępów ucznia ma charakter ciągły i obejmuje obserwację jego pracy, analizę efektów działań, rozmowy podsumowujące oraz refleksję nad procesem uczenia się.

Istotnym elementem kontroli osiągnięć jest **ocenianie kształtujące**, polegające na systematycznym udzielaniu uczniom informacji zwrotnej, która:

- wskazuje, co zostało wykonane poprawnie,
- określa obszary wymagające dalszego doskonalenia,
- podpowiada możliwe kierunki rozwoju.

Uczeń jest stopniowo włączany w proces śledzenia własnych postępów poprzez elementy samooceny i oceny koleżeńskiej, co sprzyja budowaniu poczucia sprawczości, odpowiedzialności oraz świadomości własnych osiągnięć.

W pracy **metodą projektu** informacja zwrotna udzielana jest na różnych etapach realizacji zadania technicznego i może przyjmować formę:

- komentarza bieżącego podczas wykonywania działań,
- rozmowy podsumowującej kolejne etapy projektu,
- informacji zwrotnej po prezentacji wytworu,
- krótkiej refleksji ucznia nad własną pracą i pracą zespołu.

Kontrola osiągnięć uczniów uwzględnia zróżnicowane możliwości i tempo pracy oraz koncentruje się na procesie uczenia się, poziomie samodzielności, zaangażowaniu, współpracy w zespole i rozwoju kompetencji technicznych. Szczególną uwagę zwraca się na bezpieczne działanie, świadome decyzje projektowe oraz odpowiedzialność za środowisko.

Informacje o postępach ucznia gromadzone są z wykorzystaniem **różnych metod i form pracy**, zwłaszcza:

- obserwacji działań ucznia podczas realizacji doświadczeń, zadań praktycznych i projektowych,
- analizy wykonanych wytworów technicznych oraz dokumentacji projektowej (szkice, notatki robocze, modele),
- rozmów indywidualnych i zespołowych podsumowujących kolejne etapy pracy,
- prezentacji efektów działań technicznych,
- elementów samooceny i oceny koleżeńskiej,
- krótkich zadań sprawdzających rozumienie zagadnień technicznych i zasad bezpieczeństwa.

Dobór metod jest elastyczny i dostosowany do możliwości uczniów oraz charakteru realizowanego projektu. Ocenie podlega zarówno proces działania, jak i jego efekt, z uwzględnieniem zaangażowania ucznia, przestrzegania przez niego zasad bezpieczeństwa oraz jego umiejętności współpracy.